

METODOLOGIA

de evaluare a calității proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. Prezenta metodologie reglementează procesul de evaluare a calității proiectelor de manuale școlare, în vederea aprobării pentru utilizarea în învățământul preuniversitar.

Art. 2. În sensul prezentei metodologii, se definesc următorii termeni:

- a) **calendarul pentru evaluarea proiectelor de manuale școlare** – termene stabilite în conformitate cu Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, pentru procedura de licitație deschisă – denumit în continuare Calendar;
- b) **criterii tehnice de calitate** – norme în baza cărora proiectele de manuale școlare sunt Acceptate sau Neacceptate; acestea cuprind criteriile de conformitate (prevăzute în caietul de sarcini) și criteriile de evaluare a calității științifice (conform fișei-tip de evaluare a calității științifice, prevăzute în anexa nr.2 la prezenta metodologie);
- c) **coordonator al procesului de evaluare a proiectelor de manuale școlare**, pentru fiecare disciplină/modul de pregătire - consilier la Centrul Național de Evaluare și Examinare (CNEE), desemnat prin Decizie a Directorului General al CNEE, cu rol în organizarea administrativă a procesului de evaluare a proiectelor de manuale școlare ;
- d) **experți cooptați** – cadre didactice din învățământul superior sau preuniversitar, care au atribuții în evaluarea proiectelor de manuale școlare, au specialitatea corespunzătoare disciplinei pentru care se propune proiectul de manual, respectiv, au dreptul de a preda disciplina pentru care se propune proiectul de manual școlar și au parcurs un program de instruire în evaluarea proiectelor de manuale școlare ;
- e) **fișă-tip de evaluare a criteriilor de conformitate a conținutului proiectului de manual școlar** (fișă-tip A – Anexa nr. 1 la prezenta Metodologie) – raport de specialitate care cuprinde criteriile de conformitate a conținutului
- f) **fișă-tip de evaluare a calității științifice a proiectului de manual școlar** (fișă-tip B - Anexa nr. 2 la prezenta Metodologie) – raport de specialitate, care cuprinde criteriile și descriptorii de evaluare a calității științifice;
- g) **ofertant** – operator economic care a depus oferte de proiecte de manuale școlare în cadrul procedurii de atribuire în vederea achiziției de manuale și care are capacitate de realizare și distribuție a manualelor școlare;
- h) **program de instruire în evaluarea proiectelor de manuale școlare** – activitate organizată de CNEE pentru pregătirea experților cooptați;
- i) **proiect de manual școlar** – propunere de manual școlar, prezentată în conformitate cu specificațiile tehnice din caietul de sarcini, depus de către un ofertant, în vederea evaluării și a aprobării prin ordin al ministrului educației naționale;
- j) **platforma www.manuale.edu.ro** – aplicație software dedicată, care cuprinde, într-o bibliotecă virtuală, variantele online ale manualelor școlare pentru toate disciplinele/modulele de pregătire și care oferă posibilitatea accesării publice a acestora, asigurând un mediu unitar de distribuție pentru varianta digitală a manualului școlar și deservind diferite tipuri de utilizatori, cum ar fi: elevi, profesori, părinți, cadre didactice de specialitate, experți în formare profesională;
- k) **punctaj individual (PI)** - punctaj acordat de fiecare expert cooptat-cadru didactic pe baza criteriilor de evaluare a calității științifice;
- l) **punctaj calitate (PC)** – punctaj calculat pe baza punctajelor individuale (PI);

- m) **sesiune de evaluare a proiectelor de manuale școlare** – perioadă de timp determinată, pe parcursul căreia se desfășoară evaluarea proiectelor de manuale școlare;
- n) **titlu de manual școlar** – ansamblu de informații care conduc la identificarea manualelor școlare după denumirea disciplinei/a modulului de pregătire, clasa/nivelul de studiu, filieră, profil, specializare, numărul ordinului ministrului educației naționale cu care a fost aprobat, ofertant.

CAPITOLUL II

Organizarea evaluării proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar

Art. 3. (1) Organizarea evaluării proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar este asigurată de CNEE.

(2) În vederea evaluării proiectelor de manuale școlare, CNEE întreprinde următoarele acțiuni:

- a) publică pe site-ul www.rocnee.eu lista disciplinelor pentru care sunt necesare manuale școlare, în scopul lansării apelului pentru realizarea bazei de date cu experți coopțați;
- b) lansează apelul pentru realizarea bazei de date cu experți coopțați-cadre didactice pentru evaluarea proiectelor de manuale școlare, pentru fiecare titlu de manual școlar; selecția experților coopțați se face conform unei proceduri stabilite la nivel CNEE;
- c) constituie o bază de date cuprinzând experții coopțați în evaluarea proiectelor de manuale școlare;
- d) desemnează coordonatorii procesului de evaluare a calității științifice a proiectelor de manuale școlare. Coordonatorii procesului de evaluare nu au acces la conținutul proiectelor de manuale școlare.

(3) Atribuțiile coordonatorului constau în:

- a)- instruirea experților coopțați cu privire la modalitatea de evaluare;
- b)- punerea la dispoziție atât a proiectelor de manuale școlare primite și secretizate de MEN cât și a documentelor/instrumentelor specifice evaluării prin intermediul aplicației dedicate gestionate de Compartimentul IT din cadrul CNEE; secretizarea proiectelor de manuale școlare constă în atribuirea unui cod numeric fiecărui proiect de manual școlar;
- c)- monitorizarea procesului de evaluare până la finalizarea acestuia;
- d)- preluarea documentelor/instrumentelor specifice evaluării;
- e)- întocmirea situației finale a evaluării.

Art. 4. (1) Condițiile de înscriere a cadrelor didactice pentru a participa, în calitate de experți coopțați, la evaluarea proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar sunt următoarele:

a) să desfășoare activități de predare-învățare-evaluare în cadrul învățământului superior corespunzătoare disciplinei sau în învățământul preuniversitar corespunzătoare nivelului de învățământ și disciplinei/modulului de pregătire pentru care se evaluează proiecte de manuale școlare; în situații excepționale, pentru discipline/module de pregătire la care numărul cadrelor didactice care desfășoară activitate în învățământul preuniversitar corespunzătoare respectivului nivel de învățământ este insuficient, se acceptă și cadre didactice care predau disciplinele/modulele de pregătire respective la un nivel superior de învățământ;

b) să dovedească, prin acte de studii, că posedă specializarea corespunzătoare/specializare înrudită, conform Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, care-i acordă dreptul de a preda disciplina/modulul de pregătire la care s-a înscris și de a evalua proiectele de manuale școlare depuse la disciplina/modulul de pregătire în cauză;

c) să dețină abilități practice de operare pe calculator;

d) nu se află în situațiile de incompatibilitate prevăzute la art. 4 alin. (3).

(2) În procesul de selecție a experților cooptați-cadre didactice au prioritate, în ordinea următoare, cadrele didactice care:

a) au titlul științific de doctor sau gradul didactic I în domeniul disciplinei/modulului de pregătire sau în domenii conexe celui pentru care aplică;

b) au absolvit cursuri/module care vizează problematica specifică activităților de evaluare a proiectelor de manuale școlare/de abilitare curriculară/de evaluare de proces;

c) au obținut premii și mențiuni cu elevii, la olimpiadele și concursurile școlare, la nivel județean și național organizate de MEN sau la nivel internațional, sau au participat la pregătirea loturilor olimpice, în ultimii 10 ani.

(3) Experții cooptați se află în situație de incompatibilitate, atunci când:

a) sunt autori de proiecte de manuale școlare la disciplina pentru care solicită înscrierea ca expert cooptat;

b) au calitatea de soț/soție, rudă sau afîn, până la gradul al doilea inclusiv, față de:

aa) oricare dintre autorii proiectelor de manuale școlare propuse;

bb) oricare dintre referenții proiectelor de manuale școlare propuse;

cc) oricare dintre coordonatorii procesului de evaluare;

dd) orice colaborator al editurilor participante

ee) oricare alte situații prevăzute de legea nr. 98/2016 cu modificările și completările ulterioare;

c) se constată că pot avea orice alt interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul evaluării/reevaluării și al aprobării proiectelor de manuale școlare.

(4) Înaintea începerii sesiunii de evaluare a proiectelor de manuale școlare, experții cooptați dau declarații pe propria răspundere, prin care atestă faptul că nu se află în niciuna dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. (3); declarațiile pe propria răspundere se fac prin semnarea angajamentului de confidențialitate prevăzut în Anexa nr.3 la prezenta metodologie.

(5) Evaluatorii care, în anul precedent, au înregistrat în procesul de evaluare greșeli cu consecințe asupra calității manualului nu mai au dreptul de a se înscrie într-un nou proces de evaluare.

CAPITOLUL III

Evaluarea proiectelor de manuale școlare

Art. 5. (1) Procesul de evaluare a proiectelor de manuale școlare se declanșează după instruirea specifică a experților cooptați, în funcție de atribuțiile acestora.

(2) Evaluarea calității științifice și a criteriilor de conformitate a conținutului fiecărui proiect de manual școlar este realizată de către cinci experți cooptați-cadre didactice.

(3) În cazul excepțional în care, la nivel național nu se găsesc cinci asemenea evaluatori, evaluarea calității științifice și didactice a conținutului proiectului de manual școlar se poate realiza și cu minimum trei experți cooptați.

Art. 6. Experții cooptați-cadre didactice au următoarele atribuții asumate prin contract de prestări servicii încheiat cu CNEE:

a) analizează proiectele de manuale repartizate de către CNEE, semnalează neconformitățile și completează, în format electronic, tipăresc și semnează pe fiecare pagină fișa-tip de evaluare a calității științifice a proiectului de manual școlar (fișa-tip B) pe baza descriptorilor de evaluare, respectiv fișa-tip de evaluare a criteriilor de conformitate a conținutului (fișa-tip A), fișe prevăzute în prezenta metodologie; fișele tip A și tip B sunt ulterior încărcate într-un singur fișier .PDF în aplicația dedicată;

b) respectă termenele stabilite de către CNEE;

c) răspund, din punct de vedere profesional, pentru acuratețea și realitatea informațiilor consemnate, prin eliminarea din categoria evaluatorilor;

d) oferă în scris, sub semnătură, punctele lor de vedere în susținerea evaluării făcute, la solicitarea CNEE, în cazul unor eventuale contestații.

Art. 7. (1) Fiecare expert cooptat-cadru didactic primește, în vederea evaluării, toate proiectele de manuale școlare corespunzătoare unei discipline de studiu, depuse de ofertanți.

(2) În situația în care există proiecte de manuale școlare elaborate în limba de predare a minorităților naționale, pe lângă comisiile de evaluare sunt cuprinși și experți cooptați-cadre didactice specialiști în domeniu și buni cunoscători ai limbajului de specialitate în limba maternă respectivă.

(3) Activitatea de evaluare a proiectelor de manuale școlare se desfășoară, în mod independent, de către fiecare expert cooptat-cadru didactic.

(4) Identitatea membrilor comisiei de evaluare și experților cooptați este confidențială și nu poate fi dezvăluită decât la solicitarea scrisă a instanțelor de judecată.

(5) Procesul de evaluare a proiectelor de manuale școlare este confidențial, pentru toate persoanele implicate; pentru respectarea caracterului de confidențialitate a evaluării, toate persoanele implicate completează angajamentul de confidențialitate conform formularului-tip prevăzut în Anexa nr. 3 și răspund individual în situația nerespectării acestuia.

Art. 8. (1) Fiecare expert cooptat-cadru didactic analizează proiectele de manuale școlare repartizate prin intermediul aplicației dedicate și pentru fiecare, completează fișele-tip (A și B) de evaluare; în urma completării fișei-tip B se obține punctajul individual (PI).

(2) Experții cooptați-cadre didactice menționează în fișele de evaluare argumente/exemple care susțin punctajul acordat fiecărui descriptor, respectiv motivul declarării neconformității.

Art. 9. (1) Dacă între oricare două punctaje individuale (PI) acordate de experții cooptați-cadre didactice diferențele sunt mai mici sau egale cu 10 puncte, se calculează punctajul acordat pe baza criteriilor de evaluare a calității științifice (PC), ca medie aritmetică, cu două zecimale, fără rotunjire, a punctajelor (PI) acordate de fiecare dintre cei cinci experți cooptați-cadre didactice.

(2) Pentru cazurile în care se constată diferențe mai mari de 10 puncte între oricare două punctaje individuale (PI) acordate de experții cooptați-cadre didactice, aceștia se pun de acord cu privire la punctajul acordat pe baza criteriilor de evaluare a calității științifice (PC). Rezultatul se consemnează într-un proces-verbal în care se menționează punctajul acordat pe baza criteriilor de evaluare a calității științifice (PC).

Art. 10. (1) Un proiect de manual școlar este eliminat din procesul de evaluare în cazul constatării nerespectării oricărui descriptorii prevăzuți în fișa-tip A de către cel puțin trei dintre cei cinci profesori evaluatori.

(2) Un proiect de manual școlar este considerat acceptat din punctul de vedere al criteriilor de evaluare a calității științifice atunci când întrunește minimum 95 de puncte din 100 de puncte posibile, conform fișei-tip B.

Art. 11. (1) Fiecare fișă-tip de evaluare a proiectului de manual școlar cuprinde codul proiectului de manual școlar, disciplina, clasa/nivelul de studiu, filiera, profilul, specializarea, ordinul ministrului educației naționale pentru aprobarea programei școlare, titlul și numărul de pagini ale proiectului de manual școlar, numele, prenumele și semnătura expertului cooptat-cadru didactic.

(2) Fișele-tip de evaluare a proiectelor de manuale școlare sunt centralizate la CNEE.

(3) Rezultatele sesiunii de evaluare a proiectelor de manuale școlare sunt comunicate la finalizarea procedurii de licitație deschisă, în perioada stabilită prin Calendar.

Art. 12. (1) Evaluarea traducerii manualelor școlare din limba română în limbile minorităților naționale se realizează, pentru fiecare titlu de manual școlar tradus, de către o comisie formată din doi experți cooptați-cadre didactice, profesori de specialitate, buni cunoscători ai limbii române, precum și ai limbajului de specialitate în limba maternă în care a fost tradus manualul.

(2) Experții cooptați-cadre didactice care evaluează traducerea manualelor școlare analizează corectitudinea traducerii conținutului manualului școlar repartizat de către CNEE și redactează un raport, în baza căruia manualul școlar tradus este declarat „admis” sau „respins”.

Art. 13. Pentru manualele școlare elaborate în limba de predare a minorităților naționale, în cazul disciplinelor limba și literatura maternă, istoria și tradițiile minorităților naționale, educație muzicală pentru minorități, religie de un anumit cult, precum și în cazul manualelor școlare din import, pentru limba și literatura maternă, care corespund programelor școlare în vigoare, evaluarea se face conform prevederilor Art. 7, respectiv Art.8.

Art. 14. Pentru manualele de Religie, odată cu depunerea proiectelor de manuale școlare pe platforma SEAP, ofertanții au obligația de a depune și avizul cultului respectiv.

Art. 15. (1) MEN organizează evaluarea adaptării manualelor școlare aprobate pentru învățământul special în conformitate cu nevoile de instruire și formare ale elevilor, în funcție de tipul și gradul deficienței.

(2) Evaluarea adaptării manualelor școlare aprobate pentru învățământul special se realizează și de către experți cooptați-cadre didactice pentru fiecare tip de deficiență.

CAPITOLUL IV DISPOZIȚII FINALE

Art. 16. În cazul proiectelor de manuale școlare declarate câștigătoare, ofertanții au obligația să remedieze toate erorile semnalate de către experții cooptați și consemnate în fișele-tip de evaluare/rapoartele de traducere și să depună la MEN exemplarul corectat al manualului.

Art. 17. Plata experților cooptați se face în baza tarifelor stabilite prin ordinul ministrului educației naționale nr. 3355/20.03.2018 privind plata colaboratorilor care participă la activitățile specifice de evaluare/reevaluare a calității proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2018-2019.

Art. 18. (1) Respectarea prevederilor prezentei metodologii este obligatorie pentru toate persoanele implicate în această activitate.

(2) Profesorii evaluatori răspund din punct de vedere profesional pentru acuratețea și veridicitatea informațiilor consemnate, pentru fiecare proiect de manual școlar repartizat pentru evaluare.

(3) Răspunderea profesională este concretizată prin faptul că toți profesorii evaluatori care au avut erori în activitatea desfășurată în procesul de evaluare nu vor mai fi selectați în evaluările proiectelor de manuale școlare viitoare și nici în grupurile de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru evaluările naționale, bacalaureat, titularizare și definitivare în învățământ.